

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

Jonstoni Historia Naturalis

Ioannis Ionstoni|| Theatrvm|| Vniversale Omnivm|| Animalivm||
Qvadrupedvm

Jonston, Jan

Heilbrunna, MDCCLV.

VD18 90528808

Illustration: Tab. LXXVIII. Stelliones. ex Matthiolo; Stern Eydex; Scincus;
Frembd Eydex; Candulus; Lacertus Indicus Cordylo Similis; Cordylus Siue
Vromastix; Chamælon Varius; Chamæleon niger.

urn:nbn:de:gbv:45:1-10966

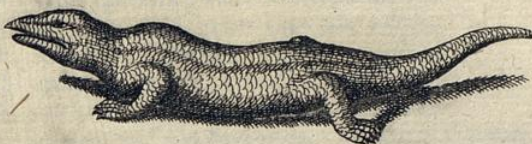

Stern Eydex

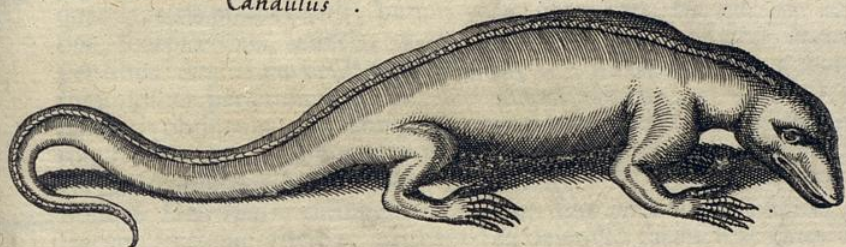

Scincus

Frembd Eydex

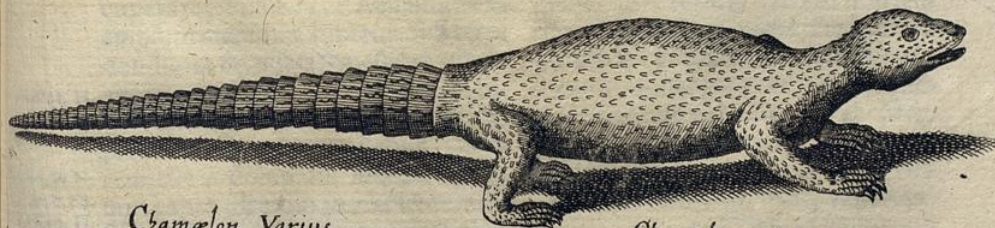
Candulus

Lacertus Indicus Cordylo Similis

Cordylus Siue Vromastix

Chamaelon Varius

Chamaelon niger

Aristot
A. 1. 8.

Cib.
Général

Aristot
A. 1. 5. c

Antip.
thia.

Symp.

Nat.
Mora

Aristot
A. 1. 5
et 1. 8

Plin.
1. 10.
Aelia
A. 1. 1
58.

Ambr
de D
Ovi
e. 6.

longitudine, colore fulvi, aut puniciei, aut caerulei. Incolunt plerumque sepulcra, cavernas, spineta et rudera. Genuae, in arce Principis Doriae, plurimos conspeximus apricantes. Vescuntur carnibus, herbis, apibus, formicis. *Congrediuntur* circa finem Martii, et quandoque ita complicantur, ut duo capita et unum corpus repraesentare videantur. Post, ova more serpentum pariunt, et teste Aristotele terrae committunt, ex quibus sine incubatu statutis temporibus catuli erumpunt. Ore parere, vel foetus, uno inerte excepto devorare, fabulosum. *Abhorrent* a ciconia, quae lacertis pullos nutrit, bufonibus, scorpionibus, araneis, et serpentibus. Aranei parvos lacertos in foraminibus parietum aggressi, filamentis obducunt, et ictibus obruunt. Cum serpentibus praeliantur, ideo ophiomachorum accepere nomen. *Delectantur* carnibus cochlearum, dictamno herba, ad quam a serpentibus vulnerati confugiunt, et homine, quem etiam a serpente defendunt. Ori admoti, pituitam humanam avidissime lingunt. Historias vide apud Scaligerum citato loco, et Erasmmum in tractatu de sympathia et antipathia. Temporis tractu visum amittere, eundemque iterum seu solis beneficio, in quodamdiu donec convalescant, morari dicuntur, seu beneficio naturae recuperare, cuius apud Aelianum exemplum mensibus hibernis sub terra condi, et sic quasi semestrem vitam agere, unde *ἐξαμηνέσιοι* dicuntur, hibernum et autumnale spoliū deponere, foemineum sexum maiorem esse, compares incedere, et uno capto alterum in capientem efferi, ovorum, quae peperere obli-

visci, ut apud Plinium habetur, per medium divisos, propter glutinosum humorem non perire, immo naturali quodam vinculo coalescere, quod ex cicatrice colligitur, ad naturam et mores pertinet. Dicuntur et caudae saepius amputatae renasci. Theocriti interpres explicatum in viperam transmutari, falso scripsit. Reperiuntur et monstrosi visus quidam, teste Schenckio, in ceti magnitudinem Lutetiae excresecere. Dantur duabus et tribus caudis instructi, quod ab ovis dicythis forte proficiscitur sed et *ἀμφίφαλοι*, seu bicipites. Amphibaenae iconem, in qua unius cauda conspicitur, hic quoque adiicimus. Quantum ad usum in medicina, divulsa lacerta ictibus scorpionum adplicatur, in cibis ad salamandrae virus a Plinio praebetur. Oleum ex iisdem in oleo suffocatis et percoctis, dissolvendis strumis, cum fimo pecudum inungitur, et ad delendas faciei lentigines commendatur. Crematarum cinis, cum melle Cretico ad oculorum caliginem adhibetur. Efficacius est, si ex viridibus componatur. *Cerebrum* in suffusionibus valet. *Caput* contusum et adpositum, seu solum, seu cum aristolochia longa, radice arundinis, et narcissi bulbo, sagittas et spinas tenaciter adhaerentes extrahit. *Cor* combustum et cum amurca mixtum, torporem membro inducit, ut Chirurghi ferrum non sentiat. *Sanguis* varices succrescere prohibet, si pusionum crura eo diligenter illinantur, in herniis quoque infantum commendatur. *Stercus* medicamento contra equorum stranguriam miscetur. In urina virili necata, eius, qui fecit, venerem cohibet.

ARTICULUS II.

De Lacerto Viridi et Chalcidico.

Lacertus viridis, a colore ita dicitur, Graecis *σαύρα χλωρά* et nuperis *χλωροσαύρα*. Alii *Maiorem* ob magnitudinem vocant. Sylvaticus *Ophiomachum*, a superandis et

impugnandis serpentibus. Amant isti loca calida, ideo in Italia frequentes adparent, ubi nonnulli, verba sunt Ambrosini, eos observant, multos simul obviam egredientes, quandoquidem

B b

dem